

Sygn. akt: III U 579/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 04 października 2013r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych - w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. do SO Monika Obrębska
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Małgorzata Bednarek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 04 października 2013r. w O.

sprawy z odwołania A. Z.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o ustalenie nieistnienia obowiązku ubezpieczenia społecznego

na skutek odwołania A. Z.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 18.02.2013r. **znak** DU-4000- (...), (...)

orzeka:

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że datę początkową podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników i obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie oraz emerytalno-rentowe A. Z. określa na 24.02.2011r.

Sygn. akt III U 579/13

UZASADNIENIE

W dniu 12.02. 1013r. A. Z.złożyła w KRUS wniosek o objęcie jej ubezpieczeniem społecznym rolników wskazując, że działalność rolniczą rozpoczęła 24.02.2011r.

Decyzją z dnia 18.02.2013r. Prezes KRUS stwierdził podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników i obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie oraz emerytalno-rentowe dla A. Z. od 28.08.2007r., określając wysokość składek z tego tytułu na kwotę 7.119 zł. i odsetki do dnia wydania decyzji na kwotę 2.281 zł.

Decyzję powyższą A. Z. zaskarżyła, wnosząc od niej odwołanie. W uzasadnieniu odwołania wskazała, że organ rentowy decyzję uzasadnił faktem, że na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego z 28.08.2007r. nabyła gospodarstwo rolne. Odwołująca podniosła, że postanowieniem tym zostały stwierdzone jedynie prawa do spadku po jej dziadku i ojcu, ale podkreśliła, że samo stwierdzenie nabycia spadku absolutnie nie przesądzało o przejęciu przez nią gospodarstwa. Podkreśliła, że w chwili wydania postanowienia nie użytkowała rolniczo żadnej części gospodarstwa

rolnego, które do 2011r. prowadziła jej matka. Dopiero 24.02.2011r. został dokonany fizyczny podział gospodarstwa i od tej daty winna podlegać ubezpieczeniu społecznemu rolników.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Wskazał, że odwołująca do wniosku o objęcie ubezpieczeniem społecznym rolników załączyła akt notarialny z dnia 24.02.2011r., z którego wynika, że nabyła gospodarstwo rolne o łącznej powierzchni 12,59 ha, w tym 2,22 ha przeliczeniowego. W powyższym akcie notarialnym podano, że na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Ostrołęce z 28.08.2007r. został zgłoszony obowiązek podatkowy i spadkowy przez A. Z. - 1/4 gospodarstwa rolnego po zmarłym R. S.. Łączna powierzchnia gospodarstw rolnych wyniosła powyżej 1 ha przeliczeniowego, dlatego zaistniał obowiązek ubezpieczenia społecznego rolników. Biorąc pod uwagę powyższe, zdaniem organu rentowego, decyzja z dnia 18.02.2013r. jest zgodna z dyspozycją art. 6, 7, 16 i 36 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił i zważył co następuje:

Odwołanie jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 6 pkt. 1 ustawy z dnia 20.12.1990r o ubezpieczeniu społecznym rolników, ilekroć w ustawie jest mowa o rolniku, rozumie się pełnoletnią osobę fizyczną, zamieszkującą i prowadzącą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, osobiście i na własny rachunek, działalność rolniczą w pozostającym w jej posiadaniu gospodarstwie rolnym, w tym również w ramach grupy producentów rolnych, a także osobę, która przeznaczyła grunty prowadzonego przez siebie gospodarstwa rolnego do zalesienia.

Stosownie do art. 7 ust. 1 cyt. ustawy ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu podlega z mocy ustawy rolnik, którego gospodarstwo obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział specjalny. Zgodnie z art. 16 ust. 1 pkt. 1 ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu podlega z mocy ustawy rolnik, którego gospodarstwo obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział specjalny.

Stosownie do art. 38 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników przy ustalaniu podlegania ubezpieczeniu domniemywa się, że:

- 1) właściciel gruntów zaliczonych do użytków rolnych lub dzierżawca takich gruntów, jeżeli dzierżawa jest zarejestrowana w ewidencji gruntów i budynków, prowadzi działalność rolniczą na tych gruntach;
- 2) podatnik podatku rolnego lub podatku od dochodu z działów specjalnych prowadzi działalność rolniczą w rozmiarze wynikającym z zakresu opodatkowania.

Podkreślić jednak należy, że zgodnie z ugruntowanym orzecnictwem, wprowadzone przez ustawodawcę w art. 38 ustawy domniemanie może być obalone odpowiednimi dowodami (vide np. wyrok SN z 30.11.2005r., I UK 59/05, OSNP 2006/19-20/310, M.P.Pr. 2006/3/161, wyrok SA w Katowicach z 14.09.2005r., III AUa 504/04, LEX 164651). O podleganiu bowiem rolniczemu ubezpieczeniu społecznemu decyduje bowiem spełnienie warunków ubezpieczenia określonych w art. 7 ust. 1 i art. 16 ust. 1 ustawy, takich jak prowadzenie na własny rachunek działalności rolniczej w posiadanym gospodarstwie rolnym położonym w granicach RP, obejmującym obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział specjalny. Bez zaistnienia tej okoliczności nie może być mowy o podleganiu ubezpieczeniu rolniczemu (vide wyrok SN z 28.03.2006r., I UK 218/05, LEX nr 277811). Przywołać w tym miejscu należy również uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 6.05.2004 roku(II UZP 5/04, OSNP 2004/22/389). Sąd Okręgowy rozpoznający niniejszą sprawę podziela w pełni stanowisko wyrażone w powyższej uchwale i jej argumentację, zgodnie z którą „własność lub posiadanie gospodarstwa rolnego, które obecnie pozostają poza sferą stosunku ubezpieczenia społecznego rolników i są prawnie obojętne przy objęciu ubezpieczeniem, nie mogą mieć także wpływu na wysokość pobieranych świadczeń.

Odnosząc powyższe do realiów przedmiotowej sprawy stwierdzić należy, że jej rozstrzygnięcie zależało od ustalenia, czy odwołująca faktycznie w kwestionowanym okresie od 28.08.2007r. do 23.02.2011r. prowadziła

na odziedziczonych po ojcu i dziadku gruntach rolnych, działalność rolniczą. W ocenie Sądu przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że A. Z. działalności takiej nie prowadziła, co więcej wspomniane grunty rolne nie pozostawały nawet w jej posiadaniu. Wskazują na to w szczególności zeznania świadków, jak też przeprowadzone w sprawie dowody z dokumentów.

Świadek D. S. – matka odwołującej zeznała, że wraz z mężem użytkowała gospodarstwo rolne, które odziedziczyła po swoich rodzicach. Mąż zmarł w 2005r. Od tego czasu aż do 2011r. sama prowadziła to gospodarstwo. Świadek zeznała, że również jej teść miał gospodarstwo, które po jego śmierci prowadziła teściowa, a które po jej śmierci przejęli obcy ludzie – państwo A.. Świadek podała, że ani ona ani jej mąż nigdy nie prowadzili tego gospodarstwa po teściu. Córka A. Z. zaczęła prowadzić działalność rolniczą dopiero po uregulowaniu wszystkich spraw aktem notarialnym w lutym 2011r.

Zeznania powyższego świadka w pełni potwierdziła świadek E. B., która również podała, że działalność rolniczą odwołująca zaczęła prowadzić dopiero w 2011r. Wcześniej gospodarstwo prowadziła jej mama. Świadek dodała też, że dość długo ciągnęły się sprawy spadkowe po dziadku odwołującej ze strony ojca.

Podobnej treści zeznania złożyła B. Ś., która również podała, że odwołująca prowadzenie działalności rolniczej rozpoczęła dopiero w lutym 2011r. wcześniej gospodarstwo prowadziła jej matka. Świadek nie wiedziała natomiast kto prowadził gospodarstwo po dziadku S..

Sąd dał wiarę zeznaniom przesłuchanych świadków, nie znajdując żadnych podstaw, by kwestionować ich szczerłość i zgodność z rzeczywistym stanem rzeczy. Ich zeznania są przekonujące, korespondują ze sobą. Świadkowie posiadali wiedzę czy w istocie odwołująca prowadziła w spornym okresie działalność rolniczą czy też nie. Ich zeznania korespondują też w pełni z zeznaniami odwołującej, przesłuchanej w charakterze strony. A. Z. podała, że zaczęła pracować na gospodarstwie i je prowadzić na własną rękę dopiero od lutego 2011r. Gospodarstwo otrzymała od matki na podstawie aktu notarialnego. Z gospodarstwa od rodziców otrzymała 12,59 ha, częściowo jako spadkobranie po ojcu. Dziadek S. zmarł w 1991r., ojciec w 1995r. Na gospodarstwie dziadków pozostała babcia z jej stryjem F., a po jej śmierci gospodarstwo przejęli państwo A., na podstawie testamentu, który ona następnie podważyła, ale sprawy w sądzie trwały bardzo długo. Ostatecznie po dziadku i ojcu otrzymała razem z rodzeństwem 4,20 ha, a samodzielnie 20 arów i 3,20 ha na współwłasność z rodzeństwem. Zasadnicza część gospodarstwa, które prowadzi od 24.02.2011r., to działki przekazane jej przez mamę aktem notarialnym.

Zeznania świadków i odwołującej korespondują też z dowodami z dokumentów. Z akt sprawy o sygn. I Ns 142/09 o dział spadku wynika, że dopiero postanowieniem z 18.01.2010r., które uprawomocniło się 18.02.2010r. został dokonany dział spadku po dziadkach odwołującej (A. S. i H. S.) oraz po jej ojcu R. S. (vide postanowienie k. 54 akt o sygn. I Ns 142/09). Ostatecznie natomiast dopiero aktem notarialnym z 24.02.2011r. matka odwołującej i jej rodzeństwo G. S. i E. S. uregulowali kwestie związane z gospodarstwem rolnym i dokonali zniesienia współwłasności (vide akt notarialny k. 2-7 akt rentowych).

Reasumując powyższe Sąd Okręgowy uznał, że z przeprowadzonych na potrzeby przedmiotowego postępowania dowodów wynika niewątpliwie, że odwołująca, pomimo, iż na mocy postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 28.08.2007r. nabyła po swoim ojcu R. S. w 1/4 części spadek wraz z wchodzącym w jego skład gospodarstwem rolnym, nie prowadziła na nim żadnej działalności rolniczej, aż do ostatecznego uregulowania kwestii własnościowych i zniesienia współwłasności aktem notarialnym z 24.02.2011r. Powyższe wskazuje, że domniemanie wynikające z art. 38 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników zostało skutecznie obalone.

Wobec powyższego uznając, iż zaskarżona decyzja z dnia 18 lutego 2013r., mocą której A. Z. została objęta ubezpieczeniem społecznym rolników od 28.08.2007r. jest niezasadna, Sąd działając na zasadzie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił ją w ten sposób, że za datę początkową podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników i obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie oraz emerytalno – rentowe A. Z. określił na 24.02.2011r.